

**Національна Академія педагогічних наук України
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання**

ЗВІТНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
Інституту інформаційних технологій і
засобів навчання НАПН України

24 березня 2011 року

м. Київ

Матеріали наукової конференції

**Київ
2011**

Видається за рішенням Вченої ради Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України від 24.02.2011 р., протокол №2.

Редакційна колегія:

- Биков В.Ю.** доктор технічних наук, професор, академік НАПН України;
- Спірін О.М.** доктор педагогічних наук, доцент;
- Дем'яненко В.М.** кандидат педагогічних наук, доцент;
- Овчарук О.В.** кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник;
- Коневщинська О.Е.** кандидат педагогічних наук.

343

Звітна наукова конференція Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України : Матеріали наукової конференції. – Київ : ІІТЗН НАПН України, 2011. – 111 с.

Матеріали конференції висвітлюють основні напрями розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у відкритій освіті, розкривають теоретичні та практичні аспекти проектування і використання сучасних засобів навчання у комп'ютерно орієнтованому середовищі.

Збірник адресований науковим і педагогічним працівникам, аспірантам і студентам вищих навчальних закладів.

Шимон О. М.,

молодший науковий співробітник Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ КОРИСТУВАЦЬКИХ СЕРВІСІВ ІНТЕРНЕТ

На сучасному етапі інформатизації вищої школи науковці однією з домінуючих проблем називають проблему підготовки викладачів та студентів до використання в навчальному процесі нових інформаційних технологій, зокрема, можливостей мережі Інтернет.

Питаннями методики навчання основних сервісів глобальної мережі Інтернет у курсі інформатики старшої та вищої школи і впровадження їх у навчальний процес займаються вітчизняні та зарубіжні науковці Н. В. Морзе, Л. А. Карташова, Є. Д. Патаракін, Н. П. Дементієвська, Т. С. Хачіров С. Доунс, С. Харгадон та інші.

При розгляді певної послуги Інтернет вживатимемо термін "сервіс Інтернет", що співпадає з визначенням М. Ю. Кадемії. У цьому визначенні сказано, що "сервіси надаються користувачам, програмам, системам, рівням, функціональним блокам" [1]. Так як вчитель інформатики не виконує функції програміста, то він у своїй професійній діяльності переважно використовує "сервіси, що надаються користувачам". Назвемо ці сервіси "користувацькими".

На сьогодні в Інтернет існують сотні користувацьких сервісів. Для їх осмисленого вибору та використання потрібно мати уявлення про різновиди цих сервісів. Для цього зручно використовувати класифікацію всіх користувацьких сервісів.

У науково-методичних джерелах зустрічаються різноманітні підходи до класифікації сервісів Інтернет. Найчастіше використовується поділ сервісів на інтерактивні (on-line), прямі та відкладеного читання (off-line). Також розроблені часткові класифікації сервісів Web 2.0, освітніх ресурсів Інтернет тощо.

Провівши аналіз науково-методичних, технічних джерел ми не знайшли повної класифікації користувацьких сервісів. Тому запропонуємо декілька підходів до класифікації користувацьких сервісів Інтернет.

I-й підхід: класифікація за сферами застосування:

У цьому підході всі існуючі сервіси можна розділити на три великі групи:

- 1) універсальні (або загальнопоширені);
- 2) спеціалізовані;
- 3) допоміжні.

До універсальних відносимо найбільшу групу різноманітних сервісів: інформаційний сервіс WWW, пошукові сервіси, форуми, чати, електронна пошта, інтернет-месенджери, соціальні мережі, блоги, сервіс мікроблогінгу, хостинг файлів (файлобмінники), пірінгові мережі, передача файлів по FTP, сервіси зберігання фото та відео в мережі, обробка електронних документів в мережі, переклад тексту та документів, створення колективних гіпертекстів, організатори, сервіси закладок, географічні сервіси, карти пам'яті (карти знань), RSS тощо. Більшість з цих сервісів вивчають у середній та вищій школі.

У свою чергу спеціалізовані сервіси можна розділити за видами діяльності, для яких розроблялися ці сервіси. Наприклад, для професійної діяльності вчителя інформатики найбільш важливі такі види: 1) управлінські сервіси; 2) навчальні сервіси; 3) наукові сервіси; 4) математичні сервіси; 5) фінансові сервіси тощо.

До цієї групи відносимо саме спеціалізовані сервіси, більшість з яких не є інтуїтивно зрозумілою і для їх використання потрібна спеціальна підготовка. До

цієї групи не відносимо універсальні сервіси, які використовуються з специфічною метою, наприклад, соціальні мережі вчителів. Тобто спеціалізовані сервіси, це сервіси, які не мають аналогів у групі універсальних сервісів.

Досить велику групу представляють навчальні сервіси. Найчастіше доступ до цих сервісів здійснюється з освітніх порталів, зокрема порталів дистанційного навчання. Хоча зустрічаються сервіси, які представлені окремо.

Сервіси, що відносяться до третьої групи (допоміжні сервіси), можна порівняти з сервісними програмами (утилітами) операційної системи. Наприклад, до цих сервісів можна віднести сервіси перевірки надійності пароллю, сервіс транслітерації, сервіси перевірки файлів на наявність вірусів, переведення файлів у інший формат тощо.

Наведемо ще декілька підходів до класифікації.

II-й підхід: класифікація за типом даних: 1) комплексні сервіси (дані різного типу); 2) текстові; 3) графічні; 4) відео; 5) потокова інформація (телебачення, радіо); 6) розважальні сервіси.

III-й підхід: класифікація за доступом:

- 1) вільний доступ;
- 2) обмежений доступ;
- 3) закритий доступ.

Обмежений тип доступу можна розділити на декілька видів:

- безкоштовна реєстрація;
- платна реєстрація;
- підписка;
- реєстрація на умовах внесення власних матеріалів.

Кожен з цих видів доступу може реалізовуватися різними способами.

IV-й підхід: за видами засобів доступу:

- 1) сервіси з універсальним доступом;
- 2) сервіси класичного доступу (доступ лише зі стаціонарного комп'ютера або ноутбука);
- 3) мобільні сервіси (спеціальні сервіси для мобільних пристроїв).

Ці підходи до класифікації можна використовувати при ознайомленні учнів, студентів, вчителів з усією різноманітністю сервісів Інтернет.

Для вчителів, як один із варіантів, також можна запропонувати спрощену класифікацію сервісів, які використовуються у професійній діяльності (класифікація "по видам діяльності вчителя"):

- 1) сервіси, для управління навчальним процесом;
- 2) сервіси, що застосовуються у навчанні;
- 3) сервіси для наукових досліджень.

Сервіси, що застосовуються у навчанні можна розділити на такі: для аудиторних занять, для позашкільної підготовки, сервіси для підготовки до олімпіад, сервіси для самоосвіти.

При розгляді програмно-технічної реалізації сервісів є можливість розробити ще одну класифікацію – "за протоколами Інтернет", які використовують сервіси. Але ми не вважаємо за доцільне це робити. Адже використання більшості сучасних користувацьких сервісів здійснюється за допомогою браузера з використанням протоколу HTTP.

Список використаних джерел:

1. Кадемія М.Ю. Інформаційно-комунікаційні технології навчання: термінологічний словник. Львів: Вид-во "СПОЛОМ", 2009. – 260 с.

Наукове видання

ЗВІТНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
Інституту інформаційних технологій і
засобів навчання НАПН України

24 березня 2011 року

м. Київ

Матеріали наукової конференції